

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

ادراک و تبیین چگونگی انتقال و استفاده از دانش پرستاری در عمل و ارائه
الگو

جهت اخذ درجه دکترای تخصصی پرستاری

استاد راهنما

خانم دکتر مهوش صلصالی

استاد مشاور

آقای دکتر فضل الله احمدی

دانشجو

محمدعلی چراغی

تابستان ۸۶

چکیده

عنوان پژوهش: ادراک و تبیین چگونگی انتقال و استفاده از دانش پرستاری در عمل

زمینه: انتقال دانش و در واقع پیوست تئوری و عمل یکی از دغدغه های اصلی تمام نظام های آکادمیک است. کسب شان حرفه ای در گرو عمل دانش محور در آن حرفه است و نظام هایی موفق قلمداد می شوند که بتوانند پارادایم های تئوریک خود را به نسخه های موفق و قابل تجویز عملی در آورند. سیاستگذاران نظام آموزش پرستاری با درک دیدگاه های عاملین رشته می توانند برنامه ریزی های آموزشی بستر- محور کارآمدی را ارائه دهند. هدف این پژوهش ادراک و تبیین فرآیند انتقال دانش پرستاری در عمل بوده است.

روش شناسی: این پژوهش، کیفی و به روش گراند تئوری انجام شده است. داده ها طی نمونه گیری مبتنی بر هدف، از طریق ۲۹ مصاحبه عمیق و باز نیمه ساختارمند انفرادی و چندین جلسه مشاهده مشارکتی، جمع آوری شد. نمونه گیری نظری، مبتنی بر روند استخراج متغیرها و شکل گیری نظریه مورد استفاده قرار گرفت. تعداد و زمان مصاحبه ها از یک تا دو جلسه و از نیم تا دو ساعت و نیم متغیر بوده است. مشارکت کنندگان، ادراکات، تجربیات و دیدگاه های خود را پیرامون انتقال دانش به حیطة عمل در پرستاری مطرح کردند تا اشباع داده ها حاصل شد. مکالمات ضبط و سپس کلمه به کلمه دست نویس شده و با استفاده از تکنیک "پارادایم کدگذاری" اشتراوس و کوربین و روش تحلیل مقایسه ای مداوم، تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: از داده های این تحقیق، از مجموع ۹۸۵ کد اولیه، پس از چندین بار تقلیل و ادغام جهت رسیدن به تراکم مفهومی، ۵۰۰ مورد برچسب مفهومی یا کد اولیه با بار مفهومی گسترده تر استخراج گردید که نهایتاً چهارمضمون یا درونمایه اصلی جنبه روانشناختی انتقال دانش، ساختار رفتار بالینی، پارادوکس پارادایمی دانش و عمل؛ و واگرایی سازمانی در پرستاری از محتوای مستتر در آنها استخراج شد. گسست متقابل تئوری - عمل / عمل - تئوری متغیرمرکزی و دارای مرجعیت و محوریت لازم در بین داده ها می باشد که در طی روند تجزیه و تحلیل بر اساس فراوانی آن در داده ها آشکار شده است. در واقع این گسست هم مشکل اجتماعی پایه و در عین حال فرایند اجتماعی پایه این مطالعه را نیز به صورت گسست بین اندیشه و رفتار در پرستاری تشکیل داده است؛ به عبارتی، گسست ضمن اینکه حاصل و برآیند عدم وحدت رویه در پرستاری است بلکه خود فرایند موجدۀ ناهماهنگی در پرستاری نیز می باشد. ارتباط بین مفاهیم چهارگانه اصلی مذکور، ارتباطی باز و دو طرفه است. این مرزهای باز و ارتباطات بین مفاهیم نشانگر مفهومی یکپارچه است که فرایند انتقال دانش را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

نتیجه گیری: گسست متقابل تئوری - عمل / عمل - تئوری، محوریت فرایند نارسای انتقال دانش است که خود را در چارچوب مفاهیم چهارگانه مذکور نمایان می کند. تحقق انتقال دانش پرستاری به حیطة عمل در پرستاری وابسته به پیوست مطلوب بین تئوری - عمل / عمل - تئوری در چهار ستون اصلی پرستاری یعنی آموزش، پژوهش، مدیریت و بالین است. پی آیند فرایند گسسته انتقال دانش در پرستاری، تداوم ثنویت گرایی مخرب بین آموزش و بالین پرستاری و به مخاطره افتادن جایگاه و پایگاه علمی رشته خواهد بود که در قسمت های مختلف این پژوهش نیز مورد تاکید بوده است.

واژه های کلیدی: انتقال دانش پرستاری، گسست تئوری و عمل، پژوهش کیفی، گراند تئوری

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

**The understanding and exploration of knowledge
transfer's process into practice in nursing**

PhD Dissertation

Supervisors: Dr.Mahvash Salsali

Co- supervisor: Dr. Fazlollah Ahmadi

Mohammad Ali Cheraghi

2007

Abstract

The understanding and exploration of knowledge transfer's process into practice in nursing

Background: Knowledge transfer and in fact, the bridging of theory and practice is one of the main concerns of all academic disciplines. Getting prominent professional status is the thing that can be achieved by knowledge-based function, and of which would be called as successful discipline that it be able to transfer its theoretical paradigmatic claims into practice. Accordingly, the nursing educational discipline policy-makers would be designed an effective context-based educational planning by adopting viewpoints of the discipline's agents.

Methodology: Using grounded theory approach, in-depth individual interviews, and participant observation were undertaken with a purposive and theoretical sample of 29 participants to explore their perceptions regarding the theoretical knowledge transfer into practice. Data were analyzed using the Strauss and Corbin coding paradigm and constant comparative method.

Findings: Four main themes emerging from this study included *psycho-cognitive aspect of knowledge transfer, clinical behavior structure, paradigmatic paradoxical knowledge and practice, divergence in nursing organization*. The reciprocal theory-practice/practice-theory gap was determined as core variable based on frequency of occurrence and being reference to interconnect of all the themes in the data. Simultaneously, this core variable was assumed as basic social problem resulted from contemplation and behavior gap as basic psychological social process which in turn, inhibited the process of knowledge transfer into practice.

Conclusion: The knowledge transfer into practice could be achieved if the discipline considers the knowledge-based function related to all of these inferred themes. In other words, bridging the gap between theory and practice at all four pillar of nursing, that is, education, research, administration, and service is intellectual way of knowledge transfer into practice. Furthermore, this information indicates that nursing discipline in Iran is experiencing a theory-practice gap that would put the discipline at risk, and in order to response to the governmental critique, there is serious call for bridging the gap.

Key words: Nursing knowledge transfer, Theory-practice gap, Qualitative research, Grounded theory